

Beogradskie Novine

Br. 120.

BEOGRAD, četvrtak 3. maja 1917.

Izaziv: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajevima zapošđenitim od a. i kr. čita po cijeni od 8 helera

U Hrvatskoj-Štavni, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 10 helera

Izvan ovog područja po cijeni od 12 helera

Mjesečna preplata:

U Beogradu i u krajevima zapošđenitim od a. i kr. čita za jednu u četvrtu godinu K 2-

U Beogradu sa dostavom u kuću K 2-50

U Hrvatskoj-Štavni, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 3-50

U ostalim krajevima Austro-Ugarske monatizira K 4-50

Oglasni po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanja preplatne Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanja oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Godina III.

Ratni Izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 2. maja.

Istočno bojište:

U prostoru sjeverno od druma O-Josz posvema je odbijen jedan napad ruskih odjeljenja. Inače mjestimično življenu topničku djelatnost.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Položaj je neizmijenjen.

Zamjenik glavara generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dogadjaji na moru.

30. aprila na veće napale su naše pomorske letilice pristaništa postrojenja Avlone sa vidljivim dobrim uspjehom, te su se u potpunom broju povratile u prkos snažnog protivdjevelovanja.

C. i kr. zapovjedništvo mornarice.

Prividna demokracija.

Sjeverna se američka Unija rádo prikazuje kao najdemokratičnije državno tredjenje svijeta. Američki državni harjak, koji se više na washingtonskoj „bijeloj kući“ imao bl. da predstavlja bezuslovnu i pravu slobodu, a Mister Woodrow Wilson imao bi utjelovljati u svom svojstvu kao predsjednik ni više ni manje nego ekstrakt narodne volje od Hudson Bay-a sve do Velikog Okeana. Prema tim temeljnim principima svoje zemlje držao je da postupa Woodrow Wilson — kome je američki narod već po drugi put poklonio svoje povjerenje — kad je prema ratnim dogadjajima u Evropi zauzeo ono prisjano stajalište, koje je strpljivost središnjih vlasti stavilo na veliko iskušenje. Kad je konačno — pošto se ratni posao par distince pokazao kao potpuno rentabilan — stupio aktivno u sviju naroda onkraj Velikoga Okeana, tamo je on ponovo da se prikaže kao savjestan državnog poglavara, kolik se brine za dobro i zlo svakoga pojedinoga svoga državljanina. Pa sad, kad je mudrom suzdržljivošću pošao učesnik rata i uzajmljivač novaca uz visoke procente,

misli on, osjeća i govori još uvijek kao prvi demokrata svoje zemlje.

U isto vrijeme ne će glasanje o dobrovoljačkom sistemu ili sveopštoj vojnoj dužnosti u senatu i reprezentativnoj kući nikako da dodje do konca; u to isto vrijeme slobodni građani američke Unije razbijaju sebi glavu, da li bi ili ne be bilo pametno, da prevezani Roosevelt podje kao reklamni junak na čelu jedne gomilice pustolova u Evropu; a u isto vrijeme zanose se i razne deputacije sporazumnih sila svečanim primanjem i dočekivanjem, koje im u Americi priredjuju, nasladjavajući se na velebnou riječi „sloboda“, koja im gromko i sa svijetu strana dolazi do ušiju. Tako američka Unija privremeno vodi oval svoj rat ne vrlo demokratičan način, koji će sigurno naći odobranje kod gomila, jer se dosad vodi samo lijepim riječima, koje kraj toga nose velike dividende!

Pa ipak: u prekrasnoj je američkoj ratnoj idili nastala jedna mala promjena. Kako „Matin“ javlja, namjerava američka vlada preduzeti — privredne mјere. U više velikih gradova smali bi se uesti bezmesni dan, a u Chicagu moraju klanice u buduću po jedan dan u nedjelji ostati zatvorene! Slušajući sve ovo, ne možemo se oteti osjećalu, da u Sjedinjenim Državama s toliko hvaljenim demokratičnim dogmama ipak stajati nešto malo drugačije, nego li su to sa izvjesnom stranu htjeli da mi vjerujemo. U planinskim unutarnjim ratno-privredne skrbiblji smo, hvala plemenitosti naših neprijatelja, koji su nas htjeli predati u ruke smrti od gladi, postali kompetentni procjenjivači ovakvih priprema. Austro-Ugarske i Njemačka stajale su već u jednom cijelom nizu teških bitaka protiv ogromnog broja njihovih neprijatelja prije nego li su još u opšte i ponišljale na ograničavanje živežnih sredstava. Ovdje, gdje je monarhiski princip stoljećama kroz tisuću pozitivnih vrijednosti pametnog i ozbiljnog državnog uredjenja nadomještavao prazne fraze krivo shvaćane demokracije, — ovdje su građani u pozadini osjetili rat tek onda, kad su zakoni nužde zahtijevali mijere opreznosti. Amerika na protiv već danas, dok još

nije jedan njen vojnik nije ni omirisao barutu, određuje obroke čitavim gradovima s jednim potезom pera i tako podsjeća slobodne svoje građane, kako rat nije kakva diečija igračka nego da se mora izvojavati uz pomoć „stomaka“ prije nego li padne i jedan kuršum. Dabome, — himna u slavu demokracije, koja volju naroda uživaju nad sve ostale prirodne i pozitivne zakone, i dalje ozvanya prostranom Unijom . . .

U takvoj nedosljednosti i s takvim održanjem devetostrukog hvaljenog demokratskog državnog bića Amerika naravno ne stoji usamljena. I Francuska, kojoj lipi krv iz hiljadu rana, koja stene od umbra i kojom u ime naroda još uvijek vlada šaka advokata i profesionalnih vikača, koja ne može da zaboravi oduševljene uživke „jednakost, sloboda, braćstvo“, a ovamo je na najboljem putu da postane nevoljni namjnik Engleske, — i ta Francuska je već davno izvrgla sveto načelo demokratskog državnog oblika u pravo ruglo. Zvuči kao podsmijeh, kad socijaliste na Selini ne mogu dovoljno da daju izraza svoje ozlojedjenosti, što su nihovi njemački drugovi izjavili da su solidarni s uslovima o miru, koje je postavio saylet ruskih radnika i vojnika. Prije se mislio da socijaliste stoe na krajnjem radikalnom krilu svih demokrata i da ništa tako žudno ne žele, kao zbratimljenje svih naroda, zemalja i mora na svijetu. Ali današnja Francuska, bez obzira na njezinu državnu načelo, kojoj je imenom uždan kao zaloga hlibje, naučila nas je nečem drugom. Pod željeznim udarcima vremena postala je republikanska ideja s ove kao i s one strane Atlantskog Okeana samo dekoracija, koja pomaže často hajdutima i koristoljubivim ljudima, da dodaju sredstava neograničene autoracije.

A u vezi s tim mogu Amerikanici da pričaju priču, kako se postaje predsjednik, a Francuzi mogu još prije no što prolju i posljednju kap krv za idele svojih plaćenih demokratskih vodja uživkuti: „Vive la république!“

— Hoćeš kod njega? pita me. — Leži on. Bolan je. Mnogo nam je bolestan!

Počeh i nju da tešim i podjoh k njemu. Ali baš tada kako mi dodje neugodno vidjenje s njim! Kako bih se vratio? No, pomicao da lza mene ide ona, majka mu i ohrabrena i umirena što ne verujem u tu njegovu opasnu bolest, jer, eto, idem k njemu, ne bojim se da će se od njega zaraziti, — to me obrabi, te šaleći se odoči k njemu gore u sobu.

On nas nije ni opazio. Beše se nagađao nad mangalom od žara i žaraše zamisljeno mašicama po njegovom pevalu.

Mati ga, pokazujući na mene, brižno oslovio:

— Jovo, dođo nam...

On džje glavu.

— Ja? Ti? — trže se i zaradova. I na njegovom, ne suvom već podbušlom licu izbi radost, ali se to brzo izgubi. Obuze ga stid. I kao da se stidi što ga takvog zatičem bolesnog, poče se mučiti da se digne, pomakne, kako bi mi načinio mesta do sebe.

— Sedi, sedi — nudio mi je, mučići se da ustane.

Mati mu, da se ne bi on i dalje mučio, preteće-ga, brzo presavivši ispod mene jastuk i ponudi me:

— Sedi, sinko, sedi!

Spustili se na jastuk. Kao što rekoli, on nije ležao. Postejava lza njega beše dignuta u kraj sobe i pokrivena belim čaršavom. Sedeo je s prekrštenim nogama, potpuno obučen. Samo bos, u novim, belim čarapama i ogrnut nekom starom, valjda materinom kolijom. A

ostalo — kao da nije bolestan. Stegnut, opasan novim pojasom, u novim čakšarama, u takodje novom i do grla zakopčanom mintanu iz koga je virila čista, bela košulja, te mu njegovmek, izbołovan vrat nežno obavijala. Ošišan, obrijan i obučen u tom stajaćem odelu, izgledaš kao da će na pričest u crkvu. Samo su mu nogavice na čakšarama bile otkopčane, jer su i noge od bliske smrti već počele da mu oticu.

— Pa kako si, šta radiš? pitah ga, tek samo da što govorimo.

— Ništa. Sedim! poče mi on odgovarati, jednako onako stideći se.

— Sedi! uze mesto njega majka mu. — Ne izlazi. Nešto je bolesljiv. Sigurno neka „rednječina“. A i ovo vreme lošo, pa... i poče glamov, kroz prozor pokazivati na vreme.

Ali, vreme je bilo čisto. Osvojila prolet. Rascvetale se kajšije, izbila trava, drveće došlo mrko, mokro i nabreklo — tek što ne pukne i zasele. A i u vazduhu se već osećala nova topota i svežina. Samo ovde kod njih, u sobi, bilo je hladno, zaguljivo. Da li što je bilo sve pretrpano? A i soba im nije bila ona velika, gostinska, već druga, ova mala u kojoj se ručava, večerava, i pokrivena starim, izlizanim pokrovcem i masnim jastucima. U njoj su sada prenestili Jovu iz one njegove velike gostinske sobe, u kojoj je spavao sa ženom. Jer pošto je ona bila prostra, velika te nije se mogla dobro zagrejati, to ga otuda preneli u ovu, a s njim i sve uneli, dokuvili celu kuću, kako bi bilo tu, na domaku, sve oko njega, da bi mu, čim što god zatraži, odmah pružili. Tu je bilo čanaka od ponuda što su mu do-

Srpski glas iz inostranstva.

Svetolik Jakšić, bivši vlasnik beogradskog „Stampa“, izgleda da je sa svoje obje brošure, koje je nedavno izdao o gazdovanju tako zvane vlade svoje otadžbine, prilično pogodio onđe gdje treba. U svoje dvije brošure „Pisma Srpsima u Solunu“ i „Srbi na strani“ dokazao je, kao što smo već iznijeli, svojim čitaocima, da je državna blagajnica, koju su famozni ministri i poslanici bili prvo odnijeli u Italiju a poslije na Krf, otišla većim dijelom u džepove njenih čuvara ili je bila utrošena na razna svjetska uživanja. Tužba zbog veleizdaje, kojom je vlada odgovorila, nije tako isto mogla oboriti Jakšićeve optužbe, kao što nisu mogla učiniti ni pisma, koja su iz inostranstva dolazila u Srbiju ili su ih Srbi stali u Švajcarsku. Naprotiv: Mnogi od tih dokumenta govori tako kohno protiv bivših vlasnika zemlje, koju su njeni vodje napustili, da otkriće Jakšićeva dobivaju tim još jaču potvrdu. Tako priča jedan novinar, koji se sad bavi u Ženevi, u svom pismu, koje je preko vojne glavne gubernije upravio jednom drugu u Kragujevac, da je pokvarenost i nesavjesno gazdovanje sa srpskom imovinom zahvatilo i one političare, koji su u Švajcarskoj našli skloništa, da tu rade za „dobru stvar“ svoje otadžbine. O tome on dočasnovo veli:

„Ovi tvoji radikalni pokradoše bre sve! Ja sam mislio ovde će prestati to, kad naopako ovde se kradne na mlijene! Ja, ljudi Božii, velikih popova ranis i tovi jedni srpski narod. Ona lopta Raketić, znaš li da je načelnik ekonomskog odeljenja overio za isplatu u Albaniji za 12,000.000 dinara i način na koji su mu učinili to! Pokradoše bre skoro svaki budžet u sumi od 90,000.000, izuzimajući 22,000.000, koji se troše na plate činovnika, oficira i ministara, ono ostalo dešće braća radikali medju sobom!“

Pisac pisma prelazi zatim na Jakšićeve brošure i javlja adresantu, da se sprema još više ovakvih brošura. On će sam izdati jednu takvu brošuru na francuskom jeziku, kako bi cijeli svijet video, kakve državne imaju Srbija. Tužno i žalosno nadovezuje pisac k tome, da se ovi „velikani“ po svojim prilici nikada ne će smjeti povratiti u Srbiju, jer bi ih ondje i „žene batinale!“

S pogledom na ovaj materijal optužbe, kojim se odgovorni činiovi nekadašnje kraljevine Srbije izjednačuju sa najobičnijim pronevjeriteljima, mora

nošene a koje je on bio ili samo okusio ili pogledao pa ostavio. Na pregradama od prozora i rafova bilo je puno staklića, čaša, lekova, rakije, ustajalih vina. Istina sve čisto, pokriveno, ali ipak mnogo, jedno uz drugo, pretrpano, te se osećala ona vlag i ustajalost sobe koja se ne otvara i ne vtri. Čak i otvori, pukotne oko prozora i vrata, — i to je bilo zaptiveno krpama, samo da ne bi ulazio svež, nov vazduh, veter, i od toga im nazebao. A majka mu, pored toga, još ga je jednakno utopljivala, zaogrtala, optrećivala oko njega. Čas bi mu podmetala jastuke, čas pokrivala noge, ili navlačila onu koliju kojom ga je bila zaogrnila.

Tako i sada. Ma da ga je ta kolija dobro, gotovo sveg pokrivala po ledjima, ipak mu ona pridiše i poče mu je navlačiti. Jova je blago zadržala.

— Neka, nano, bolje mi je ovako.

Ali se ona ne zaustavi, već mu je čak i preko glave navuče govoreći:

— E, šta znaš, sisko! Nemoj opet da nazebi. Ali ga brzo ostavi i pojuri vratima na koja udje snaha joj Stanika.

— Stanika, vrata!.. viknu joj ona i pritrča, da ih bolje od nje zatvori, — sto puta i govorim za ta vrata da ih dobro zatvaraš kada ulaziš!

Stanika, zajapurena od rada, nista joj ne odgovori, već pošto ostavi testije s vodom koje beše unela, obrise ruke i rukovavši se sa mnom poče po sobi, oko Jove, nešto da radi, rastreblije: da ispravlja jastuke i namešta one stakliće, šolje po rafu, prozorima. Svi smo čutali. Majka mu, pošto dobro učvrsti vrata, opet sede sproču Jove i poče onako s trepetom bržno da gleda u

se imati dubokog sažaljenja prema Jadnom, zavedenom narodu, ciju je sudsibu povjerena bila takvima rukama. Danas, kad je istorija već izrekla svoj sud, pada postepeno koprena s licem sumnjuvog društva, koje se još ne prestano naziva vladom, i daje slutnju, kolika je silna pokvarenost bila tamo ujek na djelu. Za sve grijehu jednog naturalnog dronjka vlasnika moralni su najbolji ljudi zemlje plaćati krvavi porez, dokle se pravi krvci smiju u pesnicu i ništa žudnje ne žele, nego da ovako i dalje ostane . . .

Položaj na zapadnom bojištu.

Potvrda vijesti o promjeni u francuskom vrhovnom vojnom vodstvu (Naročiti brzovoj „Beogradski Novina“)

Lugano, 1. maja.

Potvrđuje se ranija vijest, da je general Nivelle smijenjen sa svog zapovjedništva i da je na njegovo mjesto došao general Pétain.

U burnijoj sjednici vojničkog odbora izjavio je jedan poslanik svoje negodovanje zbog nedovoljnog uspjeha na frontu. Poslije toga je bila konferencija kod ministra rata. Ministar je otišao Poincaré i imao je s njime

Držanje Španije.

Maura protiv sporazumih sile.

Kb. Bern, 2. maja,

Jedan ovđašnji list piše: U sporazumnoj štampi moglo se prošlo nedjelja čitati, da bivši konzervativni ministar Maura važi kao budući španjolski državni kraljevište, koji će, čim dođe na vladu, prekinuti odnose sa Njemačkom. Sada je Maura progovorio, no posve drukčije, nego li što su to sporazumne sile očekivale. Njegov je govor bio jedan porazan obracun sa politikom naklonjenom sporazumnim silama, koju je vodio njegov stari protivnik Romanones. Maura otvoreno izriče, Španija mora da traži u ovome ratu. Te su tražbine: „Gibaltar Tanger“. Gore razočarenje, nego li što je ovaj govor španjolskog državnika, nije sporazum mogao doživjeti.

Njemačka.

Njemački konzervativci protiv programa za mir njemačkih socijaldemokrata.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Berlin, 1. maja,

Olavni odbor njemačke konzervativne stranke održao je juče u Berlinu svoju sjednicu, u kojoj je jednoglasno primljena odluka, u kojoj se iskazuju ozbiljno i teško sumnjičenje o držanju vlade prema sve jačem uticaju socijalne demokracije. U odluci se veli:

Stranačka odluka socijalne demokracije, kojom se zahtijeva, da se zaključi mir bez aneksije i oštete, bacala bi Njemačku u propast, ona bi nas lišila mogućnosti da dobijemo mir, koji bi odgovarao neizmernim žrtvama i sjajnim uspjesima oružja naše vojske i flote.

Odlukom se zahtijeva jasno i određeno držanje vlade prema izjavi socijalne demokracije.

Ratni ciljevi Njemačke.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Berlin, 1. maja,

Svakim danom sve je jači pritisak, koga čine sve stranke, bez obzira na njihovo političko držanje, na državnog kancelara, kako bi ga navele, da objavi svoje ratne ciljeve ili bolje rečeno ciljeve za mir. Iako državni kancelar sve moguće pokušava, da tu izjavu odloži koliko je moguće više, ipak prema jakom pritisku sa svih strana izgleda vjerojatno, da će državni kancelar udovoljiti toj želji i izjaviti dati u skoru vremenu.

Izvjestiocu nekih neutralnih listova saznaju, da će državni kancelar učiniti tu izjavu u svome idućem govoru u Reichstagu i to prilikom trećeg Čitanja državnog budžeta, dakle tek poslije nekoliko nedjelja. Vlada se, prema dobivenom obaveštenju rukovodiljšu, da će se dole položaj u Rusiji toliko razbistriti, da će zvaničan razgovor bar prema istoku biti mogućan.

Akcija za mir.

Slobodan govor o miru u francuskoj štampi.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Zeneva, 1. maja,

Francuska je vlada odobrila, da francuska štampa može sa svim slovodno pretresati uslove o miru.

Precjenjivanje.

Raspovijanje o mogućnostima mire i užela su posljednjih nedjelja oblik, koji u inostranstvu a možda i po gdje komu u unutrašnjosti izgleda, kao da u sredini tih mogućnosti, a time i u sredini mire napačno stoji socijalna demokracija. Dopoštamo, da je takvo mišljenje moglo lako ponici, i ako je stvarna jezgra takvog shvatjanja moralne izgledati neopravdvana svakom poznavajućem pravog stanja stvari. Taj utisak je s podjama izazvan, što se socijalno demokratska štampa djelomično povratila na svoj žargon i agitacioni način prije rata i što se istakla kao jedina zaštitnica miroljubivih težnja. Ovome je pridošla još i ta okolnost, što se u veliko počelo da govor o putovanju socijalista u Švedsku i o pregovorima s ruskim socijalistima.

Mora se utvrditi, da socijalisti tako precjenjuju svoje značenje u težnji za mir. Veze između radničkih stranaka svih zemalja temeljno su pokidane ovim ratom i gdje je prije bilo prijateljstvo i veza, tu se sad opažaju protivnosti i neprijateljstvo. Teže će biti zbljžiti radničke stranke jednu drugoj, nego li vlade; jer ove posljednje biće svršetkom rata na to primorane, dok one prve samo dobrovoljnim sporazumom mogu do toga doći i što se to dобра volja teže postizava nego nužda za sklapanjem mire.

I u drugom pravcu znatno precjenjuju socijal-demokrati svoj uticaj na težnje za sklapanje mire. Oni nemaju ni u jednoj zemlji mjerodavan uticaj na politički razvitak stvari pa čak ni u Rusiji, gdje bi možda moglo najprije izgledati, da ga imaju. Mi otud doznačimo da zaključak radničkog i vojničkog savjeta, po kome se neće separatno već opšte sklapanje mire; a to ne znači ništa drugo, do se ruski socijalisti uvršćuju potpuno u politiku sporazumih sile, što opet ništa drugo ne znači, već da nad ruskim radnicima vlada engleski bic! U drugim je pak zemljama politička nesvesnica socijal-demokrata toliko uočljiva, da tako nikao i ne precjenjuje njihov uticaj. Precjenjivanjem socijal-demokrata podstiče se naravno njihova sopstvena tština (sujeta) i njihovo sopstveno precjenjivanje, te se ne treba čuditi, što iz gore onako odjekuje, kako se u nju trbu.

Posljednjih dana je socijalna demokracija, kako nam se čini, sama zauzeala položaj protiv toga precjenjivanja, jer je preko svojih partitskih odbora usvojila naročitu rezoluciju, u kojoj se u jednom vanredno koncentrisanom obliku ogledaju sve stare utopije socijalno-demokratskih nuda o miru i koje se u čem svatarnom ne razlikuje od sličnih izjava socijalne demokracije u vremenu prije rata, i ovde čujemo o nekom „miru bez aneksija i ratne odštete“, o nekom „slobodnom nacionalnom razvitu, o dužnosti njemačke vlade“, da se odrečne svake osvajačke politike, i najzad čujemo u najstarijoj frazeologiji apostola mira o nekom sklapanju mire, koje ne bi bacilo ni jedan narod u unizavajući i nesnošljiv položaj, već pružio mu mogućnost, da dobrovoljnim prilaskom u neku organizaciju izvan državnih medja i priznavanjem obligatnog internacionalnog suda pomogne osigurati trajan opstanak budućeg svjetskog mira.

Ne vrijedi sruvnjivati ove visokoparne riječi iscrpno sa tolikim stvarnim faktima. Svaki, ko je otvorenim očima pratit ovači rat i ko poznaje njegove izvore moći i snage, ko je na sopstvenoj koži osjetio nesalomljive protivnosti pojedinih zemalja i naroda, samo će se nasmijati, takvim sanjarjama i takvoj sili ubraženja, koje socijalna demokracija opet izvlači iz svojih najstarijih agitatorskih zaliha,

hom, upitno, čas u mene čas u njega da gleda. Jova to primeti, pogleda je, narništi se neugodno na to njeno večito kao špijunisanje, trepet, strah. Ona to oseti, trše se, zbumi i, da bi kao zagladi, otpoče ga nuditi:

— Hoćeš, sinko, što da jedeš?

On odreće.

— Hoćeš jabuke, kruške? Hoćeš pite malo? Sad je baš Stanika umesila. Hoćeš majku da ti dâ grožđa...

— Ništa neću! prekide je on malo osornije, samo da ga ne bi i dalje nudila, nabrajala.

Ali ona produži. Redjala mu je sve što god je znala. Jova joj više ne odriče, samo opet onako klonulo obori glavu i začuta.

— Šta hoćeš majku da ti dâ? uporno poče ona opet.

— Ništa. Ne jede mi se ništa! Čisto braneći se od nje, odbi je.

— Kako ništa, sinko? a u glasu joj se oseti prekoran plać. — Uzmi, okusi nešto. Još otkad nisi ništa okusio, a ovamo tobože hoćeš da ozdraviš, da se izlečiš?

Jova podiže glavu, pogleda je duboko, umorno, jedva držeći otvorene oči i odgovori:

— Samovina će me izlečiti, — šalim, se šalim! prekide odjednom i trže se kad vide kako ona htede da padne, pa se, sva prebleđela, ledjima zadrža za zid. — Ništa nije. Šalim se, majku, Šalim, poče je hrabriti i, da bi je uverio, silom, bolesno, poče da se smeši...

Ona se jedva osvesti, ispravi sa zida, i, pribirajući se, odahnu:

Ona je isticanjem svojih starili utopija i sanjarija najbolje pokazala, kako su je star ozbiljni političari precjenjivali u pogledu njezinih težnja za sklapanje mire i kako snažno raspadaju te težnje, kad dodu u dodir sa stvarnošću.

Što dakle manje budemo precjenjivali socijalnu demokraciju u poslovima oko mire i što stvarnije i trezventije budemo voditi borbu protiv naših neprijatelja onom starom energijom i izdržljivošću, to ćemo se više približavati miru; jer se mir ne da postići nadama i željama, već jedino silom oružja i nuzdom prilika!

Ruska revolucija.

Anarhija u Petrogradu.

Ubijen general Kaštelanski.

Kb. Petrograd, 2. maja.

Izvršni odbor radničkog i vojničkog savjeta obnarodovao je u gradu ovu objavu: U prijestonici su se juče dogodili žalosni slučajevi. Jedan nepoznati mladić ubio je generala Kaštelanskog. Na jednu grupu političkih manifestanata u kojemu Vasilije Ostrov ispaljeno je nekoliko metaka, a bacene su i bombe. Nekoliko ljudi, koji su se izdavali kao članovi izvršnog odbora, uapsili su veleposjednika Lisenkog. Drugi nepoznati ljudi zderali su časnicima epoletne. Samo sumanuti ljudi ili neprijatelji slobode mogli su počiniti takva gadna djela, koja su u stanju, da okališu ruskou revoluciju. Izvršni odbor osuduje ove postupke svom strogom i pozivu gradjane, da ih u buduće sprječavaju, jer takva djela izazivaju anarhičko stanje i troše revolucionarnu snagu.

1. maj u Petrogradu.

Kb. Petrograd, 2. maja.

Majska je proslava prošla u miru. U povorci je sudjelovalo po prilici milijun ljudi. (Ova vijest stoji u direktnom pravoslužju sa objavom, koju je izdalo izvršni odbor radničkog i vojničkog savjeta, a koju gore donosimo pod naslovom „Anarhija u Petrogradu“. Op. Ur.)

Za i protiv separatnog mira u Rusiji.

Kb. Bern, 2. maja.

O raznim strujama, koje vladaju u Rusiji, izvještava „Berliner Tageblatt“: Pristalci Lenjinovi traže mir uz svaku cijenu, dok „regalni“ socijalisti istupaju za jedan opšti mir na socijalističkoj podlozi. Pretjerani prikazi o ruskoj anarhiji u njemačkoj štampi izrabljaju se u Rusiji u agitatorske svrhe protiv mirovnog pokreta. S tim prikazima žele ti agitatori ruskim narodom prikazati, da njemački imperializam računa sa ruskim slonom. Rusija mora prema tome prije dokazati svoju snagu, a onda je tek moguć mir.

Zahtjevi seljaka.

Kb. Bern, 2. maja.

„Nouvelliste de Lyon“ javlja iz Petrograda: Konferencija seljakačkih zastupnika, koji su se sastali u Petrogradu, zaključila je sazvati jednu svopštu ruskou seljakučku skupštinu za 1. maja po starom kalendaru. Seljaci su zastupnici između ostalog zahtijevali još i to, da se granica starosti za izbornike, koji će birati poslanike za konstitutu, snizi na 18 godina; da na svakim 150.000 duša otpadne po jedan poslanik, a da kod izbora sudjeluje i vojska. Seljaka će skupština imati, prema zaključku seljakačkih poslanika, izraditi i izborni red u sporazumu sa radničkim predstavnicima.

Leninova agitacija za mir.

Kb. Petrograd, 2. maja.

Pošto je radnički i vojnički savjet uvijedio, da je agitacija i propaganda revolucionara opasna za ruskou slobodu, pozvan je Lenin pred savjet na odgovor. Po saslušanju njegovih objašnjenja odušio je savjet, da nema uzroka da mijenja svoje mišljenje.

Leninova agitacija za mir.

Kb. Amsterdams, 2. maja.

„Times“ javlja iz Washingtona: Velikanstven prijem, koji je ukazan britanskom i francuskom naroditom izslanju, ne treba da nas varu o tom, da Amerika još nije došla do saznanja, da se u ratu na-

Iznenadna ruska ljubav prema Poljskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Petrograd, 1. maja.

Petrogradski brzojavni ured javlja: Komisija, koju je povjereno precišćavanje stvari kraljevine Poljske, otpočela je, poslije kratke svečanosti, svoj rad u zimskoj palati.

Ministar predsjednik Lowow je držao govor, u kome je rekao: Savstav ove komisije i njen rad treba da posluži kao simbol i jemstvo jasnosti i čvrstine osnove, na kojoj će se od sada raziliti odnos između dva bratska naroda. Komisiji će spadati u dužnost da precisti ne samo sa stariim uredjenjima i stvarima, nego i sa svima zadjevcima i nesporazumima između ruskog i poljskog naroda.

Koalicione ministarstvo u Rusiji?

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Lugano, 1. maja.

„Corriere della Sera“ javlja iz Petrograda: Plehanov je primio ponudu ministra za saobraćaj Nekrasova, da zauzme mjesto predsjednika novog odbora u ministarstvu željezničnika, kome je dužnost da prouči pitanje o poboljšanju stanja željezničkih zvaničnika i radnika. Time Plehanov čini prvi korak, da neposredno učestvuje u vlasti. „Ruska Volja“, list koji dobija sve veći upliv, izjavljuje, da je obrazovanje koalicione kabinet jedino sredstvo, kojim bi se mogao ublažiti sukob između vlade i pojedinih socijalističkih struktura, a možda bi se tad mogao sasvim otkloniti.

Sudbina cara Nikole.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Bern, 1. maja.

Lyonski listovi javljaju iz Madrija: Izvoz kovina je zabranjen. Ministar finansija izjavio je, da se vlada mora pobrinuti da u zemlji ne pomanjka potrebne količine kovina. Ako se poškaže da ima suviška onda će se zabraniti opet ukinuti.

Tajnoviše brzojavne vijesti.

Lloyd George u Francuskoj.

Kb. London, 2. maja.

Ministarski predsjednik Lloyd George oputovao je sinoć u Francusku.

Zabranu izvoza kovina iz Španije.

Kb. Bern, 2. maja.

Lyonski listovi javljaju iz Madrida: Izvoz kovina je zabranjen. Ministar finansija izjavio je, da se vlada mora pobrinuti da u zemlji ne pomanjka potrebne količine kovina. Ako se poškaže da ima suviška onda će se zabraniti opet ukinuti.

Tučnjava izmeđ

Đerić, sreski činovnik iz Štipa; Milan Četković, ekonom bolnice iz Prizren; Nikola Cobanović, računoispitač Glavne Kontrole, Kavadari i Dragomir Savić, opštinski činovnik.

Učitelj i učiteljice: Milka Pavlović, Zletovo; Jelisaveta Oj. Petrović, Zletovo; Danica Jokića, Kratovo; Miloš van Kastović, Vranovac; Jerotije Elezović iz Vučitrna i Dušan Vekić iz Prizrena; Frusina Orlović iz Vučitrna; Natalija Petrović iz Skoplja.

Porodice: Gjorgji Atića iz Prizrena; Ljubisava Lazarevića iz Skoplja; Stanoja Đeremića, praktikanta iz Beograda; Milorad Markovića iz Prijeopolja; Velje Avramovića, policijskog činovnika iz Skoplja; Risto Nanovića iz Dojran; Ace Božinović iz Padujeva; Dimitrija Kuzmanovića opštinskog činovnika; Dragoslava Obračovića, policijskog pisara iz Ražnja.

Cinovnici pošte i telegrafova: Nasilja Ostojić, Milica Ostojić, Veselin Petrović i Živko Paunović.

II. g. Ivan Zanković, članu glavnog odbora Crvenoga Krsta, Beograd, Simina ul. 21.

G. g. Aksentije Ristić, sreski načelnik; Jovan Kočović, policijski činovnik; Nikola Nikolić, policijski činovnik; Momčilo Kočović, činovnik policijski; Dika Žekavčić, služitelj; Timotije Kočović, služitelj; Manojlo Popović, služitelj; Služitelj poreskog odjelenja; Vučica Dunić; Svetozar Subotić i Nedeljko Davidović; Milorad Tomić, pomoćnik poreskog odjelenja. Učitelji: Rista Marjanović; Katica Stejanović; Dobrila Stevović; Anka Mićijević; Ilija Purić, sveštenik; Jovan Kočović, penzioner; sv. i Nove Varoši; Miloš Z. Bošković, računoispitač glavne kontrole.

Učitelji i učiteljice: Dosta Vašića i Ilinka Pančića iz Kosovske Mitrovice; Gligorije Pištić iz Priličja.

Porodice učitelja: Jordana Božovića iz Brnjaca; Mijata Božovića iz Dub. Potoka; Aleksandra Despotovića iz Brnjaca; Lazar Vasića i Save Klinića iz Kosovske Mitrovice.

G. g. Petar Perunčić, aīnov. u penziji; Petar Stejić, poslanik u penziji; Petar Marković, blagajn. sol. stavar, u penziji; Petar Karalumović, sreski činovnik u penziji; Petar Milutinović, kasač, sudija u penziji; Pantelija Knežević, sreski kapetan u penziji; Petar Andrić, kapetan u penziji; Petar Vučković, blagajn. u penziji; Mihajlo Stefanović, blag. u penz.; Dika Zinarić, blagajnik u penz.; Dika Žinarić, sreski služitelj iz Nove Varoši; Kosta Janković, inspektor ministarstva unutrašnjih dela; Jovan Kočović, sreski praktikant, Nova Varoš; Momčilo Kočović, sreski praktikant iz Nove Varoši; Timotije Kosović, sreski praktikant iz Nove Varoši; Božidar Mokranjac, pisar uprave varoši Beograda; Nikola Nikolić, policijski pisar iz Nove Varoši; Manojlo Popović, sreski služitelj iz Nove Varoši; Aksentije Ristić, sreski načelnik iz Nove Varoši; Mihajlo Ćiprić, telegraf. u penz.; Mihajlo Stevanović, pisar polic.

III. g. Drag. Gjorgjević, sekretar Društva Crvenoga Krsta, Dobračina ul. 16:

G. g. Đinđirije Pavlović, računoispitač gl. kontrole; Vlada Petrović, advokat iz Beograda; porođica Milana Damjanjanovića, ekonoma iz Kosovske Mitrovice; Milan Atanasijević, ekonom iz Tetova; Josif Tirić, žumar iz Kosovske Mitrovice; Dimitrije Živović, učitelj iz Bitone i Dimitrije V. Ristić, učitelj iz Domoroveca.

IV. g. Mih. St. Ivković, Simina ul. 21:

Učitelji i učiteljice: Leposava Blagojević iz Američe; Petar Dimović i Vidovska Dimovićka iz Vel. Ivanče; Aksentije Ivanović, Mileva A. Ivanovića i Finka Gjorgjevića iz Koračice; Natalija Kostićeva iz Vel. Ivanče.

uzvišenoga-gospodina baruna Josipa Jelatića Bužinskoga, bana od Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, c. k. feldmaršallajmanta, tajnog savjetnika i komornika, istih kraljevinh vrhovnog kapetana, dvjih pješačkih regimenta banskih vlastnika i banskoga stola predsjednika državnog sabora član itd.

U tom zasjedanju državnog sabora, pod predsjedanjem hrvatskoga bana uzakonjene su narode "slobodštine i pravice".

U § 1. članaka XXVII. o ukinuću urbara i urbanskih službi veli se: "Sve urbanske dosadašnje službe i daće prestaju za uvijek. Isto tako izjavlja se nezavisnost tako pojedinih podanika (kmetah) kamo i čitavih občina i dosadašnje oblasti vlaste-ske (gospodske, spajinske). § 2. Krijeput i valjanost banske povelje (diplome), kojom bi ukinuće urbanskih službih i dačah i crkvenoga desetka predtečno osigurano, potvrđuje se zakonom ovim.

Osim ukinuće urbanskih dača i tereta ustanovljuje se tamo u § 3. i to: Svaki dosadašnji kmet jest neograničeni vlastnik svoje urbanske zemlje i može je u cijelosti na komade zamjeniti, založiti ili prodati."

Kraj toga ostalo je još i dalje nesrednjen odnosnja između gospoštija i sada postala nezavisnih seljaka, a i tu su tako zvana manja kraljevska prava (jura regalia) kremarenja, levina, ribarija, ptičarenja i mesarenja, pa je ustanovio pomenuti zakonski članak, da u buduće to ne će uživati samo vlastelin, nego se na uživanje isti ovlašćuju u stanovitom dijelu i bivši podanici.

Kako glede ovih manjih kraljevskih prava, tako je i glede neurbarskih (otkupnih) zemljišta, drvarenja, paše i žirovine mnogo rasprava vodjeno, zakona i naredaba izdano, a i mnogo krvavih glava bilo, pa i pustih kapa ostalo.

Dosadašnji izvještaji o stanju usjeva u području vojne gubernije u Rumunjskoj glase vrlo povoljno. Ozimni usjevi su dobro preživeli. Proletna sjeverna vrsta hrane, osim kukuruza, već je dovršena. Izgledi za kukuruž su povoljni. Blagodarći vrijednom i obazrivom radu poljoprivrednog odjeljenja vojne uprave, može se danas s razlogom nadati, da prinos ozimnih i proljetnih usjeva cjelokupne obradljene zemlje ne će biti manji, nego li prošječno u mirnodobskoj godini.

Narodna privreda.

Stanje usjeva u Rumunjskoj.

Dosadašnji izvještaji o stanju usjeva

u području vojne gubernije u Rumunjskoj

glase vrlo povoljno. Ozimni usjevi su dobre preživeli. Proletna sjeverna vrsta hrane, osim kukuruza, već je dovršena. Izgledi za kukuruž su povoljni. Blagodarći vrijednom i obazrivom radu poljoprivrednog odjeljenja vojne uprave, može se danas s razlogom nadati, da prinos ozimnih i proljetnih usjeva cjelokupne obradljene zemlje ne će biti manji, nego li prošječno u mirnodobskoj godini.

V. Mih. P. Miloševiću, učitelju, Beograd, Kosančićev Venac 10:

Porodica Vladimira K. Petrovića, učitelja iz Beograda.

VI. G-djici Darinki Mačajevu, učiteljici, Beograd, Obiličev Venac 46:

Darinka Stefanović, učiteljica.

VII. g. Dositiju Boljariću, višem kontroloru željezničke direkcije, Prote Mateje ul. 9, Beograd:

Milan Beloslavljević, činovnik.

VIII. g. Novica Saviću, poziva se,

da dodje u kancelariju Društva Crvenoga Krsta, Beograd, Simina ul. 21, da primi kartu, koja mu je došla od brata Milana Savića, zarobljenika u Italiji.

Traže se radi prijema novčanih uputnica.

Radi prijema novčanih uputnica, potrebno je, da se javi g. Jovanu Filipoviću, učitelju sa stanom u Zorinoj ulici broj 51.

1. Milan Miljković, učitelj u penziji i

2. Jelisaveta — Caja Žerajić, učiteljica u penziji.

Prilikom prijema novca, potrebno je imati uza se redarstvenu legitimaciju.

U slučaju, da se ne nalaze u Beogradu, potrebno je da pošalju svoju tačnu adresu, preko koje bi im se novac mogao poslati.

Traži se opština.

Sofija Ožegović, koja je udata za Ljubomira Savića, potrebno je, da se odmah javi uredima tajništva opštine grada Beograda, radi hitnog saopštenja iz Veličke Kanjiže.

Lijep dar za beogradsku sirotinju.

Gospodja Stana Tošić, iz Beograda poslala je 15. — kruna sirotinskom odjeljenu opštine grada Beograda, kao svoj prilog za pomaganje sirotinje; što zasluguje svaku poхvalu.

Pod sunčanim zracima.

Pod divnim proljetnim sunčanim zracima i naš korzo je odmah oživio. Hladni dani, koji su se bili vratali u Beogradu poslijednji nedjelji, nisu dopustali simpatičnim damama, da prošetaju svojim omiljenim korzom; ali prvi topli zraci sunca nagnali su i naše dame, da brzo izvuku iz svojih ormana i ostava svoje elegantne proljetne bluze i kostime i da u divnim proljetnim šeširima pod zdravim sunčanim zracima ožive ponovo naš uvijek veseli korzo.

Svakoga dana korzo je pun najomnjenijeg svijeta. Dame se žure iz dučana, kupuju nova proljetna odjeća, bluze, kostime, ljetne šešire, parfimeriju i druge stvarice, potrebne za toaletu, za korzo, za ljetnu sezonu. Ide ih u bolte u boltu, bira se, gustira, gleda, da se kupi što jeftinije, a bolje i elegantnije. A u podne korzo je pun. Vrijedne dame, koje su zaposlene po uređima pojedinih ustanova, bankama i dučanima žure se kući umorne od posla, ali uvijek ipak rado prodaju, bar jedan put korzom, da vide i na drugim damama nove ljetne novitete. To je doba, kad se nadju i časnici i činovnici izlazeći iz svojih nadležnosti, da se prije nego krenu u razne "menaže", još ogledaju za publikom na korzu.

A u veče? Veće svojom osobitom romantičkom oživljava sve, pa i korzo. Poslijе završenog posla i na domu i van njega, sve je na korzu. Parovi za parom tiskaju se, guraju, žure prelazeći jedan drugoga, ili propuštajući da bi se svih vidjeli, svi pogledali u svoj otmjenosti i eleganciji. Prijatan povjetarac sa Kalimeđanom čini još lagodnijim ovu divnu setnju na našem prijatonom korzu. Pod večernjem sumrakom, duboko u veče čuje se na korzu veselo smijeh mladića, koja se razdragano vraća svojoj kući poslije lijepih trenutaka provedenih u prijatonom društvu simpatičnih dama. I tek kad noć duboko nastupi i korzo se smiri; onda je i na njemu sve i nije, da ranom zorom sve opet oživi i primi svoje šetače, koji žure na Kalimeđan, da uživaju u divnom svjetlu jutarnjem zraku, koji miriše na život, na zdravlje...

Prodaja šećera.

Prodavnice životnih namirnica opštine grada Beograda otpočele su od juče prodaju šećera građanstvu. Šećer se prodaje, kao i do sada na osnovu kupona za šećer i staje 3.20 kruna po kilogramu.

Putnici za mlijeko i brašno.

Uvjerenja liječarska za mlijeko i brašno primaju se u Administrativnom odjeljenju opštine do 4. maja zaključno.

Uputnici za brašno izdaje se na istom mjestu u pondjeljak (imena na A—K), utorak (L—R) i srijedu (S—S) od 5—6 sati po podne.

Dosadanje uputnica za brašno opozvane su. Sve uputnice za mlijeko do sad izdate vrijede i dalje.

Narodna privreda.

Stanje usjeva u Rumunjskoj.

Dosadašnji izvještaji o stanju usjeva u području vojne gubernije u Rumunjskoj glase vrlo povoljno. Ozimni usjevi su dobro preživeli. Proletna sjeverna vrsta hrane, osim kukuruza, već je dovršena. Izgledi za kukuruž su povoljni. Blagodarći vrijednom i obazrivom radu poljoprivrednog odjeljenja vojne uprave, može se danas s razlogom nadati, da prinos ozimnih i proljetnih usjeva cjelokupne obradljene zemlje ne će biti manji, nego li prošječno u mirnodobskoj godini.

Kako glede ovih manjih kraljevskih prava, tako je i glede neurbarskih (otkupnih) zemljišta, drvarenja, paše i žirovine mnogo rasprava vodjeno, zakona i naredaba izdano, a i mnogo krvavih glava bilo, pa i pustih kapa ostalo.

Dosadanje uputnica za brašno do sad izdate vrijede i dalje.

Narodna privreda.

Stanje usjeva u Rumunjskoj.

Dosadašnji izvještaji o stanju usjeva

u području vojne gubernije u Rumunjskoj

glase vrlo povoljno. Ozimni usjevi su dobre preživeli. Proletna sjeverna vrsta hrane, osim kukuruza, već je dovršena. Izgledi za kukuruž su povoljni. Blagodarći vrijednom i obazrivom radu poljoprivrednog odjeljenja vojne uprave, može se danas s razlogom nadati, da prinos ozimnih i proljetnih usjeva cjelokupne obradljene zemlje ne će biti manji, nego li prošječno u mirnodobskoj godini.

Kako glede ovih manjih kraljevskih prava, tako je i glede neurbarskih (otkupnih) zemljišta, drvarenja, paše i žirovine mnogo rasprava vodjeno, zakona i naredaba izdano, a i mnogo krvavih glava bilo, pa i pustih kapa ostalo.

Dosadanje uputnica za brašno do sad izdate vrijede i dalje.

Narodna privreda.

Stanje usjeva u Rumunjskoj.

Dosadašnji izvještaji o stanju usjeva

u području vojne gubernije u Rumunjskoj

glase vrlo povoljno. Ozimni usjevi su dobre preživeli. Proletna sjeverna vrsta hrane, osim kukuruza, već je dovršena. Izgledi za kukuruž su povoljni. Blagodarći vrijednom i obazrivom radu poljoprivrednog odjeljenja vojne uprave, može se danas s razlogom nadati, da prinos ozimnih i proljetnih usjeva cjelokupne obradljene zemlje ne će biti manji, nego li prošječno u mirnodobskoj godini.

Kako glede ovih manjih kraljevskih prava, tako je i glede neurbarskih (otkupnih) zemljišta, drvarenja, paše i žirovine mnogo rasprava vodjeno, zakona i naredaba izdano, a i mnogo krvavih glava bilo, pa i pustih kapa ostalo.

Dosadanje uputnica za brašno do sad izdate vrijede i dalje.

Narodna privreda.

Stanje usjeva u Rumunjskoj.

Dosadašnji izvještaji o stanju usjeva

u području vojne gubernije u Rumunjskoj

glase vrlo povolj

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnici: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.

ZUBNI LJEKAR

KRISTINA ORLUŠIC

Specijalista za vještacke
zube i vilice.Dnekrana kruna, zube na kraf i tapnja.
Vrata plombe, vještacke ruke i bari bole.
Ustne zube, vrši opravke i praznade.Ord: od 8-12 prije podne
1 - 2 - 6 poslike podne
radi i nedjeljom i praznikom.
Beograd, Dečanska ulica 3.
30190-1

Dipl. Dentista

Beograd

Kralj Milan ulica 57.

specijalista za izradu vještacke
zuba i zlatu i kuću od 8 kruna
na više sa trogodišnjom garantijom po najboljoj
američkoj metodici. Vrši
opravke i prepravke. Cijene
umjerene. Prima od 8-12
2-6. 30500-1

Kupovine i prodaje

Na prodaju

cigle i crepa.

Za cijenu upitati Vatrogasnju
ulicu 31. 30497-2Prodaja komplet kada
za kupanje i turane Dobračina ulica 7.
30457-2Nov na mjestaj, salonska
garnitura, ormiana, stolica,
kreveta, tepila i. t. d. na
prodaju. Upitati u Štimorju ul.
br. 18 od 12-2 prije podne.
30582-2

Namještenju.

Prodavačica i za sav posao
u lokalnoj potrebi. Je
poslastičarac Dušan Todorović.
Prvenstveno pravo imaju
osobe koje su već bile u ovome
poslu. 30559-3Traži se vještacka Šveja za
popravku rublja i odjela i za slavljanje novoga
da radi u kući. Javiti se Prote
Mateje ulica 62, parter desno.
30586-3

Stanovi.

Kafana „Lepi izgled“
Velikog Miloša ulica 98Izdaje se pod zakup od 5.
maja. Za uslove obratiti se
Kosančićev venac br. 22 —
Varoš-kapija. 30534-4

Razno.

Gospodju Olgu Miltević
sa Četinom molit njezina majka
gđa Olga Sporić iz Zagreba,
da joj se javi bilo putem ovih
novina bilo pismom izravno
na mju. 30451-5

Izgubljeno.

Od Zorne ulice do sela Banjice izgubljen je jedan žut
notes sa sumom od 898 kruna,
jedinim uverenjem iz opštine
banjice i legitimacijom. Molim
poštenog i plementno nazalač da mi donešes notes u
mju. 30533-8

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Geneva.
 Sterije Bodija, Geneva, hotel
 Terminus. Doznaš sam preko
 gospa Gline, da je Žika bole-
 stan. Molim dostaviti mu, da
 smo svi zdravi. Neka nam se
 javi preko Save Kojčića, Poža-
 revac. Poštuje vas Radmila Živ-
 ković, Skopljanska ul. 25, Beo-
 grad. 30532-8

Zürcher Bureau für Auf-
 suchung Vermiester, Zürich.
 Uzmoljavate da ne javite da
 izvestite Živojinu Stojanoviću,
 podkvačiva 3. odjeljenje
 rezervne muničione kolone,
 poziva da mu je žena živa
 i zdrava i da joj se javi. Kata-
 Štojanović, Vel. Borak.
 Umka. 30507-8

Sofija Dr. Stojanović, Že-
 neva. Novac sam dobila, mo-
 lim Šali i buduće. U osku-
 dići sam. Javi mi o Milutinu
 i Jovici Rakiću, kojih je
 sa njim otišao. Ja sam sa tem-
 kom i Jocom zdrava. Blago-
 darimo i pozdravljamo tebe,
 djeucu i Milutinu. Mica Lasic,
 Komandanturstrasse 17, Niš.
 30512-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim dostavite mom
 tmužu Vladi Miliceviću, ko-
 njičkom majoru: Novac sam
 dobila mjeseca marta. Ja
 sam sa roditeljima zdrava.
 Javljaj se češće, jer mnogo
 brinemo. Pozdrav, Mara Mi-
 licević, Witzlebenstrasse 4,
 Niš. 30513-8

Stevi Ačimoviću, Ženeva.
 Molim raspitaže za moga
 muža Gvozdena Djordjevića,
 upravnika porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915. god.
 da dva sina, o njima da
 nas nismo dobila Izveštaj.
 Molim za hitan Izveštaj.
 S poštovanjem Jelena Radivojevića,
 Svetišnička ulica
 br. 13, Beograd. 30516-8

Jovanu Premoviću, Žene-
 va. Molim da izvestite da
 možete Špiri Radivojeviću,
 upravniku porskog odjeljenja
 iz Zabara požaravčkog, kojih je
 otišao iz Prizrenu za
 Peć 15. novembra 1915.